

DRET CONSTITUCIONAL I

CURS 2010/2011

UAB

Universitat Autònoma
de Barcelona

Guia docent

Titulacions de Grau i de Màster

1. Dades de l'assignatura

Nom de l'assignatura	Dret Constitucional I
Codi	
Crèdits ECTS	6
Curs i període en el que s'imparteix	Curs: primer Període: segon semestre
Horari	www.uab.cat/dret
Lloc on s'imparteix	www.uab.cat/dret
Llengües	Castellà/català
Responsable de l'assignatura	
Nom professor/a	Juan Carlos Gavara de Cara
Departament	Ciència Política i Dret Públic
Universitat/Institució	UAB. Facultat de Dret
Despatx	B2-162
Telèfon (*)	93581-2236
e-mail	JuanCarlos.Gavara@uab.cat
Horari de tutories	

2. Equip docent

Nom professor/a	A. Rodes, J. De Miguel, J. Algarrada, J.C. Gavara
Departament	Dret Constitucional – Ciència Política i Dret Públic
Universitat/Institució	UAB. Facultat de Dret
Despatx	
Telèfon (*)	93581-2236
e-mail	
Horari de tutories	

(Afegeix tants camps com sigui necessari)
(*) camps optatius

3.- Prerequisits

L'assignatura Dret Constitucional I no requereix d'uns coneixements o requisits previs al tractar-se d'una assignatura de primer curs del Grau de Dret, però es recomanable repassar coneixements i competències adquirides a l'assignatura Organització Constitucional de l'Estat realitzada al primer semestre.

4.- Contextualització i objectius formatius de l'assignatura

Dret Constitucional I és una assignatura que s'imparteix al segon semestre del primer any del Grau de Dret. Es tracta d'una assignatura que serveix per tal que l'alumne adquireixi nocions bàsiques sobre el funcionament de l'ordenament jurídic i del sistema de fonts del Dret, així como sobre les Comunitats Autònomes. Aquesta assignatura serveix d'introducció a altres temes que després seran desenvolupats en les diverses assignatures a càrrec de l'àrea de Dret Constitucional o d'altres àrees amb docència en el Grau de Dret.

Des de la perspectiva formativa, Dret Constitucional i pretén de l'estudiant l'assoliment de diversos objectius entre els quals destaquen particularment:

- Identificar, conèixer i aplicar els principis bàsics i generals de l'ordenament jurídic.
- Comprendre el caràcter unitari de l'ordenament jurídic i la visió interdisciplinària dels problemes jurídics.
- Conèixer les principals institucions públiques de les Comunitats Autònomes, així con la gènesi i el funcionament bàsic del sistema autonòmic en el seu conjunt.

5.- Competències i resultats d'aprenentatge de l'assignatura

Competència

C16. Demostrar que comprèn el caràcter unitari de l'ordenament jurídic i de la necessària visió interdisciplinària dels problemes jurídics .

Resultats d'aprenentatge

CE16.3. Conèixer l'ordenament jurídic i el sistema de fonts del Dret tant d'ordre estatal, autonòmic, comunitari i internacional així com les regles de la seva aplicació.
CE16.4. Conèixer els fonaments constitucionals de l'ordenament jurídic.
CE16.5. Identificar els diferents nivells normatius local, autonòmic, estatal i europeu.
CE16.6. Comprendre les regles constitucionals per a la validesa i constitucionalitat del les normes jurídiques, com s'interrelacionen, es limiten i es complementen.
CE16.7. Consolidar la funció desenvolupada per la Constitució com a fonamentadora de tot l'ordenament jurídic.

Competència

C19. Demostrar que s'ha adquirit una consciència crítica en l'anàlisi de l'ordenament jurídic i desenvolupament de la dialèctica jurídica.

Resultats d'aprenentatge

C19.17. Adquirir una metodologia d'anàlisi reflexiva i crítica des d'una perspectiva jurídic-constitucional.
C19.18. Comprendre críticament els pressupostos i fonaments constitucionals com punt de partida a tot anàlisi jurídica.
C19.19. Elaborar un paràmetre de legitimitat constitucional com element de referència per a realitzar tot anàlisi jurídica.
C19.20. Analitzar el contingut de les normes jurídiques, des del prisma constitucional.
C19.21. Integrar en tot anàlisi realitzada una visió integradora de la complexitat jurídica normativa que inclogui una perspectiva conjunta i sistemàtica de les normes autonòmiques, estatals i europees.

Competència

CE20. Demostrar que comprèn i coneix les principals institucions públiques i privades en la seva gènesi i en el seu conjunt.

Resultats d'aprenentatge

CE20.11. Conèixer els fonaments constitucionals de la distribució territorial del poder.
CE.20.12. Comprendre els principis fonamentadors del sistema autonòmic. Principi d'autonomia, unitat, solidaritat.
CE20.13. Conèixer les institucions polítiques autonòmiques. La seva estructura, composició, límits, competències, funcions, funcionament, i punta en l'ordenament constitucional.
CE20.14. Contextualitzar la configuració donada per l'Estatut d'Autonomia a la Comunitat Autònoma.
CE20.15. Comprendre la funció constitucional i estatutària de els poders públics autonòmics, i la seva relació amb els estatals i europeus.
CE20.16. Establir les regles constitucionals i estatutàries de funcionament, composició, límits i controls de les diferents institucions autonòmiques.
CE20.17. Conèixer les regles d'interrelació, separació, cooperació, entre els diferents poders i institucions en els diferents àmbits autonòmic, estatal i europeu

CE20.18. Identificar els mecanismes per al control de l'actuació de les comunitats autònomes.

Competències transversals

CT1. Treballar de forma autònoma i en equip.
CT2. Redactar i formalitzar treballs, informes, escrits, dictàmens.
CT3. Defensar oralment de forma clara i estructurada les idees, els treballs, informes, escrits, dictàmens.
CT4. Poder realitzar una aproximació a un problema jurídic utilitzant els mitjans d'investigació pertinents (fonts doctrinals, bases de dades legislatives, pàgines web d'Institucions).

6.- Continguts de l'assignatura

Dret Constitucional I

Part primera. L'ordenament jurídic

Tema 1. L'ordenament jurídic i el sistema de fonts del dret

Normes jurídiques: nocions generals.- L'ordenament jurídic: les regles de relació entre normes i entre ordenaments.- El costum, els principis generals i la jurisprudència.- El principi de seguretat jurídica.

Tema 2. La Constitució com norma jurídica.

La legitimitat democràtica de l'Estat.- El valor jurídic de la Constitució.- Els tipus de normes constitucionals.- Relacions de la Constitució amb la resta de l'ordenament jurídic.- El poder constituent derivat: la reforma de la Constitució.

Tema 3. El control de constitucionalitat de les lleis i el Tribunal Constitucional

La justícia constitucional.- Els procediments de control de constitucionalitat de les lleis.- La interpretació constitucional.

Tema 4. La llei

El concepte i les característiques generals de la llei a la Constitució.- El procediment legislatiu.- La llei orgànica.

Tema 5. Els actes normatius del Govern amb rang de llei.

Caracterització de la potestat legislativa exercida pel Govern.- El decret- llei.- El decret legislatiu.

Tema 6. El reglament

Concepte de reglament.- La potestat reglamentària.- Classes i forma dels reglaments.- Control dels reglaments.

Tema 7. Els tractats i el dret comunitari.

El tractat com norma internacional i la seva eficàcia interna.- El control de constitucionalitat dels tractats.- La Comunitat Europea i la Unió Europea.- L'ordenament comunitari europeu i el dret intern.

Part segona. L'organització territorial

Tema 8. Els principis de l'organització territorial de l'Estat.

Els models d'organització territorial de l'estat.- El principi dispositiu: el dret a l'autonomia.- El principi d'unitat.- El principi d'autonomia.- El principi de solidaritat.

Tema 9. L'ordenament jurídic autonòmic

L'estatut d'autonomia.- La potestat normativa de les Comunitats Autònomes.- Les relacions

entre l'ordenament estatal i autonòmic.- Les lleis de l'article 150 CE.-

Tema 10. L'organització institucional de les comunitats autònomes

Les institucions polítiques.- La distribució de competències entre les comunitats autònomes i l'Estat.- Les relacions entre l'Estat i les comunitats autònomes.

7.- Metodologia docent i activitats formatives

El procés d'aprenentatge es centra en el treball de l'estudiant, qui aprèn treballant, essent la missió del professorat ajudar-lo en aquesta tasca subministrant-li informació i mostrant-li les fonts on es pot aconseguir. El desenvolupament de la docència de l'assignatura i de la formació de l'estudiant es fonamenta en les següents activitats:

1. Activitats dirigides:

1.1 Classes magistrals: on l'estudiant assoleix les bases conceptuals de la matèria i seu el marc jurídic normatiu i jurisprudencial. Les classes magistrals són les activitats en les quals s'exigeix menys interactivitat a l'estudiant i estan concebudes com un mètode fonamentalment unidireccional de transmissió de coneixements del professor a l'alumne.

1.2. Classes pràctiques: on els estudiants analitzen i resolen juntament amb el professor casos pràctics prèviament elaborats. La base del treball pràctic és la comprensió i aplicació crítica de la normativa i jurisprudència relacionades amb el contingut essencial explicat a les classes teòriques.

2. Activitats supervisades:

Es tracta d'activitats que els estudiants desenvoluparan en aula, amb la supervisió i suport del professor. Es tracta de l'elaboració d'algun supòsit pràctic en aula, d'algunes fitxes de sentències i/o normativa o bé de la realització d'esquemes o escrits de redacció desenvolupada d'alguns epígrafs de l'assignatura o de lectures complementàries de monografies o articles doctrinals.

3. Activitats autònomes:

3.1. Elaboració de documents d'activitats pràctiques: que seran lliurades i analitzades a l'aula. Es tracta de casos pràctics proposats amb l'antelació suficient pel professor o bé de l'elaboració de recensions crítica de llibres i lectures o fitxes de jurisprudència, normativa o de pel·lícules.

3.2. Cerca de bibliografia i jurisprudència instrumental per a la resolució dels casos pràctics. En algun o alguns casos els estudiants hauran de fer la cerca autònoma de la documentació

TIPUS D'ACTIVITAT	ACTIVITAT	HORES	RESULTATS D'APRENTATGE
-------------------	-----------	-------	------------------------

Dirigides

Classes magistrals	30	CE16, CE19, CE20 y CE 21.
Classes pràctiques	10	CE16, CE19, CE20, CE 21; CT1, CT2, CT4..

Supervisades

Elaboració de fitxes, de pràctiques i d'esquemes o escrits.	5	CE16, CE19, CE 20, CE 21 ; CT1 CT2 y CT3

Autònomes

Estudi	35	CE16, CE19, CE 20, CE 21 y CT1
Redacció de treballs	15	CE16, CE19, CE 20, CE 21; CT1, CT2, CT4.
Lectura de textos	10	CE16, CE19, CE 20, CE 21 y CT1
Cerca de documentació i bibliografia	5	CE16, CE19, CE 20, CE 21; CT1, CT2 y CT4

8.- Avaluació

Les competències d'aquestes matèries seran avaluades mitjançant: exàmens, la presentació de treballs individuals i en grup que podrà ser oral o per escrit.

El sistema d'avaluació tindrà en compte:

- La realització de treballs (informes, recensions, escrits jurídics, dictàmens, casos pràctics...) tindran un pes global entre el 30% i el 40%.
- Les presentacions públiques de treballs tindran un pes global aproximat entre el 20% i el 30%.
- Les proves escrites tindran un pes global aproximat entre el 30 % i el 50%. Entre elles, es farà un examen final de tota l'assignatura per a comprovar l'adquisició global de les competències, habilitats i coneixements).

ACTIVITATS D'AVALUACIÓ

HORES

RESULTATS D'APRENTATGE

Realització de pràctiques: correcció i avaluació a Aula. Avaluació continuada		Tots.
Realització de Treball o recensió sobre lectures monogràfiques o control de lectures		Tots.
Prova escrita – Examen Parcial (Final Part 1)	2	Tots.
Prova escrita – Examen Final	2	Tots.

9- Bibliografia i enllaços web

BIBLIOGRAFIA I MATERIALS

A) Manuals de referència:

- * ÁLVAREZ CONDE, E. *Curso de Derecho Constitucional*, 2 vols, Tecnos, Madrid.
- * ARAGÓN REYES, M. (ed.) *Temas básicos de Derecho Constitucional*, Civitas, Madrid.
- * APARICIO PÉREZ, M.A. (dir.)- BARCELÓ, M., *Manual de Derecho Constitucional*, Atelier, Barcelona.
- * BALAGUER CALLEJÓN, F (y otros) *Derecho Constitucional*, 2 vols., Tecnos. Madrid.
- * FOSSAS, E.- PÉREZ FRANCESC, J.LI. *Lliçons de Dret Constitucional*, Proa, Barcelona.
- * MOLAS, I. *Derecho Constitucional*, Tecnos. Madrid.
- * PÉREZ ROYO, J. *Curso de Derecho Constitucional*, Marcial Pons, Madrid.

B) Textos Legals:

- * CARRERAS SERRA, F.- GAVARA, J.C. *Leyes políticas*, Aranzadi, Pamplona.
- * ALBERTÍ, E- GONZALEZ, M. *Leyes políticas del Estado*, Civitas, Madrid.

C) Comentaris a la Constitució

- * CASAS BAAMONDE, M.E.- RODRIGUEZ-PIÑERO, M., *Comentarios a la Constitución*, Wolkers Kluwer, 2008
- * GARRIDO FALLA, F. (dir.) *Comentarios a la Constitución*. Civitas, Madrid.
- * ALZAGA VILLAAMIL, O. *Comentarios a la Constitución Española* Edersa, Madrid.

Enllaços web:

- <http://www.der.uva.es/constitucional/verdugo/matriz.htm> Materials de Dret Constitucional.
- <http://www.iustel.com> Informació normativa, jurisprudencial i doctrinal.
- www.westlaw.es. Base de dades westlaw.

10.- Programació de l'assignatura

El corresponent professor de cada grup farà el cronograma d'activitats d'aprenentatge i el publicarà al campus virtual. El cronograma contemplarà la realització, correcció i avaluació en aula de les esmentades activitats (classes magistrals, classes pràctiques i demès activitats programades).

ACTIVITATS D'APRESENTATGE

DATA/ES	ACTIVITAT	LLOC	MATERIAL	RESULTATS D'APRESENTATGE
	Realització de classes magistrals	Aula	Campus Virtual	
	Realització de classes pràctiques i demès activitats	Aula	Campus virtual	
	Programació dates d'exàmens	Aula		

LLIURAMENTS

DATA/ES	LLIURAMENT	LLOC	MATERIAL	RESULTATS D'APRESENTATGE
	Realització de pràctiques	Aula	Campus Virtual	
	Realització de Treball o recensió sobre lectures monogràfiques		Campus Virtual	
	Examen Parcial (Final Part 1)	Aula		
	Examen Final	Aula		

